

HISTORIE MIŁOSNE

Nad Niemnem Elizy Orzeszkowej

KOCHANKOWIE W LITERATURZE

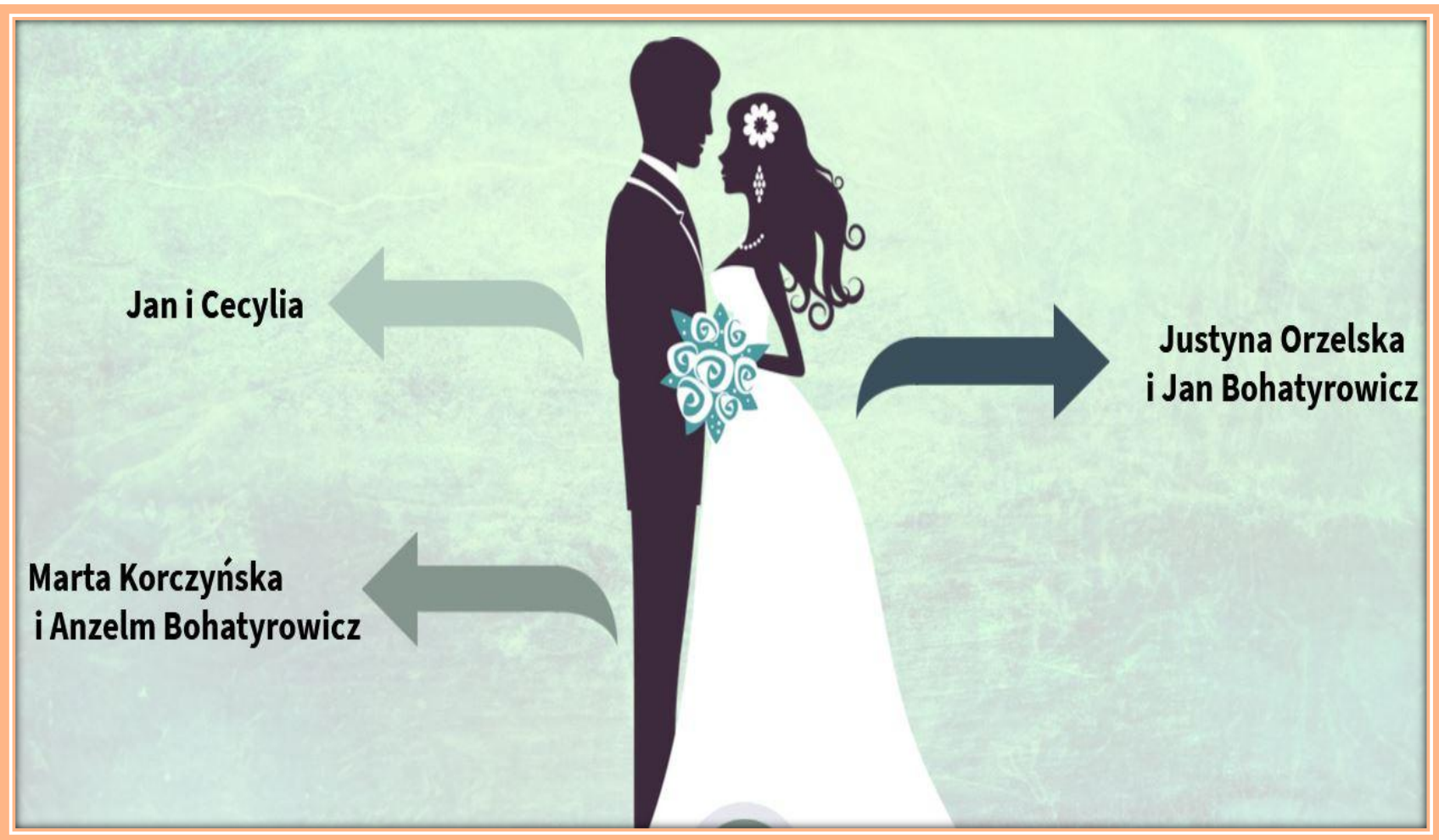
- Tristan i Izolda
- Romeo i Julia
- Werter i Lotta
- Giaur i Leila
- Gustaw i Maryla
- idealizowanie kobiety;
- sakralizacja miłości;
- duchowa jedność;
- egzaltacja w miłości
- świat wrogi kochankom;
- tragizm i śmierć kochanków

EMILIA I BENEDYKT KORCZYŃSCY

- Dwoje obcych sobie ludzi, zupełnie się nie rozumieją;
- Emilia oczekuje nieustannej adoracji, myśli o miłości na wzór historii z romansów, nie dostrzega sytuacji, w jakiej się znaleźli, problemów męża z utrzymaniem majątku, stroni od jakiegokolwiek pracy, czuje się zawiedziona, zniesmaczona wyglądem i zajęciami męża, oderwana od rzeczywistość tęskni za porywami serc w młodości, które są niemożliwe, bo beztraska młodość dawno się skończyła;
- Benedykt jest zapracowany i zafrasowany, nie może poradzić sobie z problemami finansowymi, podatkami, które po powstaniu spadły na jego majątek, chce utrzymać rodzinę, dlatego nie poświęca żonie zbyt wiele czasu, czuje się niesprawiedliwie osądzony i nierozumiany.

MIŁOŚĆ JUSTYNY ORZELSKIEJ I JANA BOHATYROWICZA

Zygmunt Korczyński

- bogaty, przystojny, wykształcony, czytany;
- rozpieszczony, egzaltowany jednak, który traktowałby Justynę jak trofeum,
- dziewczyna byłaby zawsze tylko jego zabawką

Jan Bohatyrowicz

- pochodzi ze szlachty zagrodowej, ale jest człowiekiem uczciwym, ceni pracę;
- szanuje Justynę, jest jej szczerze oddany
- życie z Janem wiąże się z megaliansem, rezygnacją z dotychczasowych wygod, ale jest prawdziwe, oparte na wartościach i szczerym uczuciu

A MOŻE TEOFIL RÓŻYC?

- Małżeństwo aranżowane przez Kirłową i odrzucone przez Justynę;
- Dziewczyna ma być ratunkiem dla morfinisty;
- Małżeństwo jest jej przedstawiane jako cud, szczęśliwe zrządzenie losu;
- Justyna nie chce małżeństwa z łąski, bez miłości, nawet jeśli kandydat to arystokrata;
- Wybiera Jan i mezalians, kierując się prawdziwą miłością;
- Nie boi się pracy, nie uważa się za kogoś wyjątkowego, a życie na wsi nie jest dla niej hańbą;
- Zamierza nieść oświatę pod strzechy chłopów i dzielić ich troski i radości; tam zachowa swą godność, a nie w pałacu z niekochanym człowiekiem, wywyższającym się ponad innych i nią.
- Jej odwaga w pójściu za głosem serca daje nadzieję, że jako jedyna kobieta w tej powieści będzie w przyszłości szczęśliwa.

ORZESZKOWA PROPONUJE NOWY MODEL MIŁOŚCI:

- **UCZUCIE OPARTE NA WZAJEMNYM SZACUNKU, ZROZUMIENIU;**
- **PEŁNE CZUŁOŚCI, BLISKOŚCI, ALE NIE ROMANTYCZNEJ EGZALTACJI;**
- **NIE MA BYĆ WZOROWANE NA ROMANTYCZNYM MIECIE MIŁOŚCI ANI NA LITERACKICH IDEALACH, ALE MA BYĆ PRAWDZIWYM UCZUCIEM, BLISKIM ZWYKŁEMU ŻYCIU;**
- **MIŁOŚĆ TO NIE PATRZEĆ NA SIEBIE, ALE PATRZEĆ I ZMIERZAĆ W TYM SAMYM KIERUNKU, WSPIERAJĄC SIĘ WZAJEMNIE WE WSZYSTKIM;**
- **MIŁOŚĆ TO MAŁŻEŃSTWO I RODZINA, ROZWÓJ, DAWANIE SIEBIE INNYM, WSPÓLNA PRACA**

CECYLIA- PROTOPLASTKA
RODU BOHATYROWICZÓW

MARTA
KORCZYŃSKA

EMILIA KORCZYŃSKA

JUSTYNA ORZELSKA

Cecylia zdecydowała się popęlić mezalians z wielkiej miłości. Z Janem- pochodzącym z prostego ludu- wykarczowali fragment puszczy, za co otrzymali szlachectwo.

Marta w młodości kochała Anzelma Bohatyrowicza, jednak nie miała dość odwagi, aby się przeciwstawić konwenansom i odrzuciła miłość. Orzeszkowa przedstawia ją jako pewną siebie, pracowitą, ale zarazem zgorzkniałą i rozgoryczoną starą pannę. Poświęciła życie na pracę w domu brata, wychowanie nie swoich dzieci.

Chimeryczna, egzaltowana histeryczka, rozczytująca się w romansach, żyjąca w świecie literackiej fikcji- typowa XIX-wieczna szlachcianka, która „prawdziwej miłości” szuka w literaturze.

Rezydentka w Korczynie, uboga krewna Korczyńskich. Ma szansę wyciągnąć wnioski z historii Emilii i Marty, jednak musi się przeciwstawić konwenansom i walczyć o miłość. To bohaterka nowego typu – nie podda się strachowi Marty, nie podzieli ułudy Emilii. Powróci do ideałów reprezentowanych przez protoplastkę Bohatyrowiczów – Cecylię, aby dać początek nowemu pokoleniu.